

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 К 017428 18 Кжж
Бања Лука, 31.01.2019. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Обрена Бужанина, као предсједника вијећа, Даниеле Миловановић и др Вељка Икановића, као члана вијећа, уз учешће Соње Матић као записничара, у кривичном предмету против оптужених Д.В. и Ђ.Л., због кривичног дјела злоупотреба овлаштења у привреди из члана 263. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о жалби окружног јавног тужиоца у Бањој Луци, изјављеној против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 К 017428 18 Кжж од 09.07.2018. године, након сједнице вијећа одржане дана 31.01.2019. године, донио је

ПРЕСУДУ

Одбија се као неоснована жалба окружног јавног тужиоца у Бањој Луци и потврђује пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 К 017428 18 Кжж од 09.07.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 К 017428 10 К 3 од 22.12.2015. године, донесеном у поновном поступку, оптужени Д.В. и Ђ.Л. оглашени су кривим да су починили кривично дјело пословне преваре из члана 265. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (Службени гласник Републике Српске“ број 49/03, са измјенама, у даљем тексту: КЗ РС), па су, на основу истог законског прописа и примјеном члана 5., 28., 32., 33. и 37. КЗ РС, осуђени на казну затвора у трајању од по 1 (једну) годину. Истом пресудом, на основу члана 99. став 1. Закона о кривичном поступку Републике Српске (Службени гласник Републике Српске“ број 53/12, са измјенама, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени су обавезани да на име трошкова кривичног поступка плате износ од по 150,00 КМ, у року од 15 дана по правоснажности те пресуде, под пријетњом принудног извршења, те су на основу члана 108. став 3. ЗКП РС, обавезани да солидарно надокнаде оштећеном износ од 92.445,24 КМ, у року од 15 дана по правоснажности те пресуде, под пријетњом принудног извршења.

Овом поступку је претходио поступак у коме је по жалби тужиоца, Окружни суд у Бањој Луци укинуо пресуду Основног суда у Бањој Луци број 71 0 К 017428 10 К 2 од 15.10.2012. године, којом су оптужени, на основу члана 298. тачка в) ЗКП РС, ослобођени од оптужбе да су починили кривично дјело пословна

превара из члана 265. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, те предмет вратио на поновно суђење том суду.

У поступку по жалби бранилаца оптужених, Окружни суд у Бањој Луци је након одржаног претреса, пресудом број 71 0 К 017428 18 Кжк од 09.07.2018. године, уважавањем жалби бранилаца оптужених, преиначио пресуду Основног суда у Бањој Луци број 71 0 К 017428 10 К 3 од 22.12.2015. године, тако што је, на основу члана 298. став 1. тачка в) ЗКП РС, оптужене ослободио од оптужбе да су починили кривично дјело злоупотреба овлаштења у привреди из члана 263. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС. Истом пресудом, на основу члана 108. став 4. ЗКП РС, оштећена ЈП Л. РС је са имовинско-правним захтјевом упућена на парницу, док је на основу члана 100. став 1. ЗКП РС, одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава.

Против те пресуде Окружног суда у Бањој Луци, жалбу је изјавио окружни јавни тужилац у Бањој Луци, због погрешно утврђеног чињеничног стања, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда укине и предмет врати на поновно суђење.

У писменим одговорима на жалбу тужиоца, браниоци оптужених адвокати Д.Т. и М.Б., оба из Б.Л., су предложили да се та жалба одбије као неоснована и потврди другостепена пресуда.

Разматрајући спис, побијану пресуду, жалбу и одговоре бранилаца оптужених на жалбу тужиоца, овај суд је одлучио као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Аргументима изнесеним у жалби тужиоца, оспорава се правилност оцјене изведених доказа оптужбе и одбране, па слиједом тога и правилност закључка другостепеног суда да нема доказа да су оптужени починили кривично дјело злоупотреба овлаштења у привреди из члана 263. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, за које се терете измјењеном оптужницом од стране тужиоца на претресу пред другостепеним судом.

Чињенична утврђења побијане пресуде, супротно приговорима који се износе у жалби тужиоца, су по оцјени овог суда потпуна и правилна. Она су заснована на бројним доказима изведеним на главном претресу пред првостепеним судом, који су прихваћени и на претресу пред другостепеним судом, који су изнесени у образложењу побијане пресуде, оцјењени на начин који прописује одредба члана 295. став 2. ЗКП РС. Таквим приступом оцјени изведених доказа изведен је и коначан, а по оцјени овог суда правилан закључак да нема доказа да су оптужени починили кривично дјело злоупотреба овлаштења у привреди из члана 263. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС. Приговори жалбе којима се та уврђења доводе у сумњу, разлозима који се износе у жалби, нису основани.

Наиме, кривичним дјелом злоупотреба овлаштења у привреди из члана 263. КЗ РС инкриминисане су посебне врсте злоупотреба које се врше у привредном пословању. За ове злоупотребе је карактеристично то што је починилац одговорно лице у предузећу које се бави привредном дјелатношћу или

другом правном субјекту које врши такву дјелатност. У погледу виности за постојање овог кривичног дјела потребан је умишљај, а поред умишљаја потребна је и намјера учиниоца да извршењем дјела прибави противправну имовинску корист за предузеће у којем је запослен или за друго предузеће.

У конкретном случају, на основу закљученог уговора о заступању од 29.11.2005. године, успостављена је сарадња између ЈП Л. РС и предузећа М. д.о.о. Б.Л., у смислу снабдевања продајне мреже лутријским материјалом (експрес, инстант и картице бинго), па је предузеће М. преузело лутријски материјал и дистрибуцију – продају на подручју територије РС, како је то и прецизирано тим уговором. Према наводима из жалбе тужиоца, у току пословања између предузећа М. д.о.о. Б.Л. и ЈП Л. РС остварен је укупан промет у износу од 795.857,61 КМ, да је остала обавеза предузећа М. према ЈП Л. РС у износу од 92.445,24 КМ, те обзиром да предузеће М. од својих купаца није наплатило свега око 17.000 КМ, да је позитиван салдо за ово предузеће из овог посла најмање 75.000 КМ. Притом, према чињеничном опису дјела, оптужени се терете да су ЈП Л. РС причинили штету у износу од 92.445,24 КМ и да су у том износу прибавили за себе и предузеће М. противправну имовинску корист. Међутим, супротно жалбеним приговорима, и по оцјени овог суда, нема доказа да су оптужени поступали у намјери прибављања противправне користи.

Наиме, приликом закључења уговора, одговорним лицима у ЈП Л. РС било је познато тржиште на којем је привредно друштво М. д.о.о. Б.Л. требало да продаје њихову робу, како је то у свом исказу навео свједок Б.Т., јер је ЈП Л. РС, у периоду прије закључења уговора, имала проблем са наплатом и на тај начин су били у могућности да процјене да постоји та врста ризика (нередовна наплата). Саслушани свједоци, запослени у Л. РС, су сагласни у исказима да нису имали утисак да су представници М. д.о.о. дјеловали преварно, нити да су хтјели да обмане ЈП Л.. О томе се изјаснио и ранији директор ЈП Л. РС М.Л., Б.Т. замјеник директора Л. РС, као и В.Ш. који је у то вријеме био запослен као руководилац финансијског сектора. Након што су и настала одређена кашњења у плаћању, представници М. д.о.о. Б.Л. су иницирали састанке како би превазишли ту ситуацију и изнашли рјешење, међутим, након одржана три састанка и више приједлога које је нудило предузеће М. д.о.о. Б.Л., ти приједлози су од стране ЈП Л. РС одбијени и услиједио је отказ уговора. Оптужени су, након што су суочени са чињеницом да дугују одређени износ ЈП Л. РС, на име продаје лутријског материјала, код пословних банака подизали кредите у два наврата, те продали и један аутомобил и та средства дозначили ЈП Л. РС. Управо због наведених чињеница, и по оцјени овог суда, није доказана намјера оптужених за прибављање противправне имовинске користи.

Притом, чињенице у вези датих бјанко мјеница и у вези са отварањем новог рачуна код К. банке Б.Л., на којима се жалбом указује, такође не упућују на несумњив закључак да је постојала намјера оптужених за прибављање противправне имовинске користи, о чему је побијана пресуда дала ваљано образложење, које у цијелости прихвата и овај суд, па се жалилац упућује на те разлоге.

Дакле, побијана пресуда правилно закључује да нема доказа о постојању намјере оптужених за прибављање противправне имовинске користи, као битан елемент предметног кривичног дјела, а поготово та намјера није постојала код оптуженог Ђ.Л., обзиром да је он само сувласник у наведеном предузећу и у чињеничном опису дјела нису конкретизоване радње које је учинио овај оптужени, а које би евентуално представљале биће кривичног дјела, које му се ставља на терет.

Према томе, како у конкретном случају спроведени докази не упућују на несумњив закључак да је код оптужених постојала намјера прибављања противправне имовинске користи, па како иста представља битан елемент кривичног дјела злоупотреба овлаштења у привреди из члана 263. став 2. у вези са ставом 1. КЗ РС, то је, по оцјени овог суда, другостепени суд, правилно поступио када је оптужене ослободио од оптужбе, усљед недостатка доказа, а на основу одредбе члана 298. тачка в) ЗКП РС.

Из наведених разлога жалба тужиоца није основана, па је ваљало ту жалбу одбити и на основу члана 327. ЗКП РС и првостепену пресуду потврдити.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Обрен Бужанин

Тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић